

Kárpit - Kasszandra

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	57.216.1 
Alkotó:	Körösfői Kriesch, Aladár (1863 - 1920) Belmonte, Leo (1870 - 1956)
Készítés ideje:	1908
Készítés helye:	Gödöllő
Jelzés:	balra fent: két csiga (Belmonte Leo jelzése); balra lent: BL (egybekomponált monogramok); jobbra lent: KKA
Anyag:	gyapjú
Technika:	gobelin technikával szövött
Méretek:	magasság: 200 cm szélesség: 71 cm sűrűség (felvető): 7 / cm

Kasszandra, Priamosz trójai király leánya a görög mitológia jóstehetségű asszonya volt. Látnoki képességét Apollótól kapta, akinek cserébe szerelmet ígért. Mivel megszegte egyezségüket, Apolló azzal büntette a leányt, hogy jóslatainak senki nem hitt. A kárpit azt a jelenetet ábrázolja, amikor Kasszandra a madarak röptéből megjósolja Trója pusztulását. Riadt arccal tekint az égen szálló darvakra, hosszú vörös haja hullámozva omlik két oldalára, az áttetsző drapérián keresztülsejlik karcsú termete.

Körösfői Kriesch Aladár (1863-1920) a Gödöllői Művésztelep (1901-1920) alapítója, s ezzel a magyar szecesszió egyik meghatározó alakja. Külföldi tanulmányútjait követően számos nagy megrendelést kapott: az Országház két falképe (1902), a Zeneakadémia falképei (1907), a marosvásárhelyi kultúrpalota falfestményei (1913). A szövőműhely vezetőjeként 1907-től az Országos Iparművészeti Iskola tanára lett. Számára a műalkotás elsősorban az idea és világnézet hordozója. Több gödöllői művésztársával együtt az „ősrégi szimbólumok” megtalálását és egy magyar mítosz megalkotását tűzték ki célul. Ehhez ókori, középkori és magyar népi forrásokat használtak fel, melyek motívumait olykor meglehetősen szabad szellemmel illesztették össze. A magyar őstörténet hősnői a görög, kelta és indiai mítoszok szereplőinek ünnepélyességével jelennek meg a műalkotásokon, a mitológiai figurákat pedig egyfajta népiesség hatja át. A kárpit hófehér bőrű és hosszú, vörös hajú Kasszandra alakja ezért sokkal inkább idézi az angolszász és a magyar népballadák tragikus sorsú hősnőit, mint az ókori görög mitikus alakokat.

Irodalom

- Szerk.: Csenkey Éva, Gálos Miklós: *Tiffany & Gallé e i maestri dell'art nouveau nella collezione del Museo di Arti Applicate di Budapest*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2013. - Nr. 6.13.
- Szerk.: Horváth Hilda, Szilágyi András: *Remekművek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből. (Kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 132. (Nyolczas Erika)
- Szerk.: Dobrányi Ildikó, Schulz Katalin: *Kárpitművészet Magyarországon a kezdetektől Ferenczy Noémiig. Kárpitművészet Magyarországon*. Budapest, 2005. - 22-23. (László Emőke)
- Szerk.: Gellér Katalin, G. Merva Mária, Nagy Cecília: *A gödöllői művésztelep, 1901-1920*. Gödöllői Városi Múzeum, Gödöllő, 2003. - Nr. 154
- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai.)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 9.23 (László Emőke)
- László Emőke: *Képes kárpitok az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében. II. Európai és magyar kárpitok a 19. sz végétől a II. világh.ig*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1989. - Nr. 14.
- Szerk.: Voit Pál, László Emőke: *Régiségek könyve*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1983. - p. 385., 18. kép

